

Solfrid Leikvoll Berg

Arkivplanen før og nå

En undersøkelse av arkivplan som styringsdokument

Bacheloroppgave i Arkiv- og samlingsforvaltning

Veileder: Lars Christian Jenssen

Mai 2020

Solfrid Leikvoll Berg

Arkivplanen før og nå

En undersøkelse av arkivplan som styringsdokument

Bacheloroppgave i Arkiv- og samlingsforvaltning
Veileder: Lars Christian Jenssen
Mai 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for lærerutdanning

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Fra tidligere arkivfaglige vikariater, i både statlig og private arkiv, har jeg fått en følelse av hvilken plass arkiv- og dokumentasjonsforvaltning har i forvaltningen og samfunnet ellers. Og hos ledere varierer ofte både kunnskap og synspunkter. Noen har vist stor interesse, andre viser mindre, og noen viser mye interesse, men mindre forståelse. Det fremtoner seg en oppfatning om at det kan være tilfeldig hvor mye ledere har av kunnskap om hva som foregår i deres egen avdeling for dokumentasjonsforvaltning.

Jeg har heller aldri opplevd å høre en leder spørre etter arkivplanen. Samtidig har jeg fått mer forståelse for arkivplanens viktige rolle gjennom Arkiv- og samlingsforvaltningsstudiet på NTNU. Og da Arkivutvalget i 2019 slapp *NOU 2019:9 Fra kalveskinn til datasjø – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*, var det spesielt en setning som traff både konsulenten og studenten i meg: «Arkivplanen slik den er konkretisert i riksarkivarens forskrift, framstår ikke som et styringsdokument for ledelsen» (s. 103). Dette ble derfor utgangspunktet for oppgaven.

Jeg vil gjerne takke min veileder og tålmodig diskusjonspartner Lars Christian Jenssen, og til venner og familie som har tatt seg tid til å lese oppgaven og kommet med egne opplevelser, tilbakemeldinger og refleksjoner. Uten dere, ville ikke oppgaven ha blitt slik den er i dag!

Jeg vil også takke de som leser oppgaven etter ferdigstilling – håper oppgaven leverer til forventningene.

Sammendrag

Denne oppgaven tar for seg arkivplanen, et dokument som gjennom Arkivlova (1992) med forskrifter (1999) skulle bistå arkivarbeidet. Siden regelverket trådte i kraft, kan det se ut som at arkivplanen har levd sitt eget liv internt i virksomhetens egen dokumentasjonsforvaltning, på siden av andre internkontrollfunksjoner. Dette endret seg da Arkivforskriften ble fornyet i 2017. Da kom kravet om å knytte arkivplanen opp mot virksomhetens internkontroll (Arkivforskriften, 2017, §4). Dermed knyttes den opp på riktig nivå i forvaltningen. Dette er en litteraturstudie som har som hensikt å se på årsaker og faktorer som kan forklare tiden det har tatt å knytte arkivplanen om på riktig nivå i forvaltningen.

For å finne ut av dette, har jeg kartlagt et mulig narrativ som grunnlag for problemstillingen. Samtidig som arkivplanen ble et krav i 1999, hadde også den digitale teknologien for lengst brakt med seg mange nye utfordringer til arkivarbeidet som arkivplanen skulle bistå med. Dette endret måten saksbehandlere kommuniserte på i forvaltningen, og førte til en oppløsning av rutiner mellom saksbehandlere og arkiv. Dette gapet kunne vært minimert om arkivplanen ble knyttet på riktig nivå i forvaltningen tidligere.

Jeg fant at arkivplanen har hatt en noe perifer rolle i både arkivteori og i offentlige dokumenter. Dette til tross for at systematiske tilsyn over en betydelig periode viser en sammenheng mellom virksomhetens arkivplan, og den samme virksomhetens evne til å sikre god samfunnsdokumentasjon. Jeg har vist at språklige, overgripende og kontekstuelle faktorer kan ha bidratt til å gi arkivplanen en svak rolle. Og ordlyd og kontekst som blir brukt sammen med arkivplanen kan ha betydning for hvordan den forstås; som et registerdokument eller styringsverktøy.

Abstract

This assignment deals with the archival plan, a document that, through the Archival Act (1992) and Regulations (1999), was to assist the archival work. Since the regulations came into force, it may appear that the archival plan has lived its own life internally in the company's own documentation management, on a par with other internal control functions. This changed when the Archival Regulations were renewed in 2017, and the requirement to link the archival plan to the company's internal control came into place (the Archival Regulations, 2017, §4). Thus, it is tied up at the right level in the administration. This is a literature study that aims to look at causes and factors that may explain the time it has taken to link the archival plan to the correct level in management.

To that end, I have mapped out a possible narrative as the basis for the problem. At the same time as the archival plan became a requirement in 1999, digital technology had also brought with it new challenges to the archival work, that the archival plan was to assist with. This changed the way caseworkers communicated in the administration, and led to a dissolution of routines between caseworkers and archives. This gap could have been minimized if the archival plan had been linked to the right level in the management.

In conclusion, the archival plan has a somewhat peripheral role in both archival theory and public documents. This despite the fact that systematic supervision over a considerable period shows a connection between the company's archival plan and their ability to secure good documentation. I have shown that linguistic, overall and contextual factors may have contributed to giving the archival plan a weak role. And the wording and context used with the archival plan can have an impact on how it is understood; as a registry document or a management tool.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
2. Metode	7
3. Teori	9
4. Arkivplanen i dag, som del av virksomhetens internkontroll	10
5. Historisk narrativ – arkivplanen og konteksten den oppstod i	13
6. Arkivplanen i norsk utdanningssammenheng	14
7. Har arkivplanen vært et usynlig styringsdokument?	17
8. Oppsummering og avslutning	23
9. Konklusjon	25
Kildeliste	26

1. Innledning

Arkivplanen, som ble et lovpålagt krav med innføringen av Arkivlova i 1999, er et dokument som har som hensikt å bistå den delen av arkivarbeidet som skal sikre at lov- og regelverk blir fulgt (Fonnes, 2010, 132; NOU 2019:9, s. 77; arkivplan.no). Selv om både regelverk og arkivarbeidet har endret seg mye siden 1999, har krav til dokumentets innhold og funksjon endret seg i liten grad, frem til Arkivforskriften ble fornyet i 2017. §4 i ny forskrift pålegger nå alle offentlige og statlige virksomheter å innføre arkivplanen som del av virksomhetens egen internkontroll. Dette gir arkivplanen status som et styringsdokument heller enn en plan.

En årsak til denne endringen kan være at tilsyn så sent som i 2020 viser til flere brudd på lovverk i offentlig sektor, og følgelig manglende evne til å dokumentere hva som gjøres for innbyggerne (Kommunal Rapport, 2020). Arkivplanen, slik den ble konkretisert i 1999, garanterer altså ikke nødvendigvis at lover og regelverk blir fulgt i stat og kommune. Ifølge Arkivutvalget, som ble satt ned i 2017, fremstår ikke arkivplanen som et styringsdokument for ledelsen, slik den er konkretisert i Riksarkivarens Forskrift (NOU 2019:9, s. 103). Kravet om innføringen av internkontroll har derfor som hensikt å knytte arkivplanen opp på riktig nivå i forvaltningen.

Ifølge Internkontrollforskriften, som for første gang ble gjeldende i 1997, er internkontroll «systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetenes aktiviteter planlegges, organiseres, utføres, sikres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen» (2017, §3). Internkontroll kan dermed sies å være en lovpålagt plikt, som virksomheter i noen tilfeller benytter som strategi for å sikre systematisk gjennomføring av tiltak i samsvar med lov- og regelverk. Ved å knytte arkivplanen opp mot virksomhetens internkontroll, vil arkivplanen også ta en rolle som et styringsdokument som bedre kan sikre god samfunnsdokumentasjon.

I Norge har vi snakket om internkontroll i over 30 år. De første offentlige utredningene om internkontroll dukket opp så tidlig som i 1987 (NOU 1987:10; NOU 1987:32), og både HMS-fagfeltet og næringsmiddelindustrien var tidlig ute med forskrifter på 90-tallet (Internkontrollforskriften for næringsmidler, 1994; Internkontrollforskriften, 1996). Siden den gang har flere fagfelt innført sine egne interne styringsdokumenter som del av virksomhetens internkontroll (Forskrift om internkontroll i institusjoner, 2008; Forskrift om internkontroll i kommunalt NAV, 2010). Parallelt med dette, har arkivplanen stått på sidelinjen frem til 2017. Hvorfor har det tatt så lang tid å koble arkivplanen opp mot virksomhetens internkontroll?

For å finne svar på dette, har det vært naturlig å oppsøke litteratur fra studiet, som beskriver noe av konteksten som arkivplanen oppstod i. Ved å bla seg gjennom teori fra tiden før og etter arkivplanen ble et krav, får man også et inntrykk av hva slags utfordringer arkivlandskapet i Norge møtte på denne tiden. Samtidig som den digitale teknologien nådde forvaltningen, skapte den også et brudd mellom arkiv og saksbehandlere. Kunne dette gapet vært minimert om arkivplanen ble knyttet opp på riktig nivå tidligere? Ut ifra inntrykket man får, former også hypotesen seg om at arkivutvalgets påstand, at arkivplanen ikke fremstår som et styringsdokument ment for ledelsen, kanskje kan være et resultat av hvordan arkivplanen har blitt omtalt i arkivteorien. Vil innhold i offentlige utredninger, stortingsmeldinger og revisjonsrapporter, kunne bekrefte hypotesen? Ut ifra denne tanken utviklet oppgaven seg som en litteraturstudie, da følgende spørsmål begynner å forme seg:

«Hvordan kan språklige, overgripende, og kontekstuelle faktorer påvirke arkivplanens rolle?»

For å svare på spørsmålet har jeg to delspørsmål:

- 1. I hvilken grad kan språklige og kontekstuelle elementer rundt arkivplanens opprinnelse forklare arkivplanens rolle i utdanningsammenheng?*
- 2. I hvilken grad kan språklige og kontekstuelle elementer rundt arkivplanen i offentlige dokumenter forklare arkivplanens rolle i virksomhetens styringsprosesser?*

Oppgaven vil innledningsvis gjøre rede for hvordan den skal gå metodisk til verks for å finne teori i litteratur som kan bidra til å forklare arkivplanens rolle i forvaltningen. Forfatteren har valgt å innlede oppgaven med metodekapittelet, dels fordi det forklarer hvorfor teorien og problemstillingen må ses i ukronologisk rekkefølge, men også fordi konteksten arkivplanen oppstod i også er en del av analysen. Siden oppgaven har to delspørsmål, vil den også gå metodisk til verks med to ulike vinklinger. Den første hoveddelen vil fremstille et historisk narrativ. Den digitale overgangen brakte med seg mange nye utfordringer i dokumentasjonsforvaltningen. Det viste seg at elektronisk dokumentasjon satte helt andre krav til danning, fangst, forvaltning og bevaring, enn det papirdokumentene hittil hadde gjort.

Denne tråden trekkes videre inn i kapittelet om arkivplanens plass i utdanningssammenheng, der oppgaven går metodisk til verks for å se på arkivplanens plass i pensumlitteratur.

I oppgavens andre hoveddel, vil metoden fokusere på begreper gjennom ordsøkefunksjon, på ord som «arkivplan» og «ledelse» i et utvalg av offentlige dokumenter. Metoden er valgt på bakgrunn av hypotesen om at ordlyd og kontekst som arkivplanen er nevnt i sammenheng med i offentlige dokumenter opp gjennom årene, kan ha påvirket både arkivarer og øverste leders forståelse av hvor ansvaret for arkivplanen ligger. Dette kan igjen forklare hvorfor det har tatt så lang tid å knytte arkivplanen opp på riktig nivå.

Videre har oppgaven en teoridel, som redegjør for hvordan den skal fremstille teori som beskriver dagens situasjon; arkivlandskapet i dag, og arkivplanens rolle som del av virksomhetens egen internkontroll. Det teoretiske kapittelet som følger, vil derfor bli starten på undersøkelsen. Her vil kapittelet også se på sammenhengen mellom arkivplan og tilsyn, og den viktige rollen arkivplanen spiller for utfallet her. Sistnevnte fordi både forskning og erfaring antyder at virksomheter som har en ajourført arkivplan, også kommer bedre ut av et tilsyn.

De to hoveddelene i oppgaven vil deretter gjennomgående redegjøre, drøfte og analysere sine funn, og diskutere ordlyd og kontekst opp mot «stemmen» arkivplanen kan ha fått, både i vitenskapen, arkivlandskapet, i virksomheten, og i samfunnet ellers. Kan de språklige elementene ha påvirket arkivplanens rolle? Og vil måten arkivplanen blir fremstilt på i norsk arkivteori også gjenspeile seg i de offentlige dokumentene? Til slutt vil oppgaven oppsummeres, før den fremstiller en konklusjon.

2. Metode

Oppgaven har innledningsvis antydnet at arkivplanen kan ha fått en mer beskjeden eller perifer rolle i virksomheters styringsprosesser, enn det som kanskje hadde vært hensiktsmessig. Som vi skal se på senere i oppgaven, er arkivplanen ofte nevnt som en «samleplan» i norsk arkivfaglig litteratur, som skal bistå «arkivarbeidet» og «arkivansvaret». Kan slik ordbruk påvirke vår forståelse av hvor ansvaret for arkivplanen bør ligge?

I den forbindelse former det seg en hypotese om hvorvidt ordlyden som arkivplanen er nevnt i forbindelse med, både i arkivteori og offentlige dokumenter, også kan ha påvirket vår forståelse av hva en arkivplan egentlig er, og hvor ansvaret for den bør ligge. Dette kapittelet har som hensikt å redegjøre for, samt forklare hvordan oppgaven helt konkret skal gå frem for å fremstille teori som kan belyse problemstillingens spørsmål: *«Hvordan kan språklige, overgripende, og kontekstuelle faktorer påvirke arkivplanens rolle?»*

I denne sammenhengen kan det være interessant å se på semantikk. Selve sammenhengen som ulike ord, fraser og setninger blir nevnt i, kan være med på å forme vår forståelse av ordenes innhold, betydning og mening. Kan det samme gjelde for ord som «arkivplan», i sammenheng med «arkivansvar» eller «ledelse»? For å finne teori til litteraturstudiet, har oppgaven sett på konteksten arkivplanen ble skapt i, for å skape et historisk narrativ. Dette kapittelet vil gå inn på noen av utfordringene som oppstod i den digitale overgangen, som arkivplanen hadde som hensikt å bistå. Med det historiske narrative i bakhodet, går oppgaven gå videre, til kapittelet som tar for seg hvordan arkivplanen i noen sammenhenger ble fremstilt i arkivfaglig utdanning i årene før og etter arkivplanen ble et krav i 1999. Disse kapitlene har som hensikt å besvare problemstillingens første delspørsmål: *«I hvilken grad kan språklige og kontekstuelle elementer rundt arkivplanens opprinnelse forklare arkivplanens rolle i utdanningsammenheng?»*

På grunn av oppgavens begrensede omfang, vil ikke narrative ta for seg alle utfordringer rundt den digitale overgangen. Men gapet som oppstod mellom saksbehandler og arkivet som resultat av endringene i måtene vi kommuniserte på, er et godt eksempel på en utfordring som arkivplanen kunne ha bidratt til å begrense, om ansvaret hadde blitt knyttet på rett nivå i forvaltningen på et tidligere tidspunkt.

Problemstillingen har også et andre delspørsmål, med en litt annen vinkling. For å finne teori til denne delen, vil oppgaven benytte «ordsøkefunksjon» i diverse offentlige dokumenter fra 1987 og frem til i dag. Hensikten er å se på antall treff på ord som «arkivplan»

og «ledelse», slik at ordlyden rundt arkivplanen kan diskuteres opp mot tidligere teori, og forklare hvorfor det kan ha tatt så lang tid å knytte arkivplanen opp på riktig nivå i forvaltningen. Funnene har som hensikt å svare på andre delspørsmål: «*I hvilken grad kan språklige og kontekstuelle elementer rundt arkivplanen i offentlige dokumenter forklare arkivplanens rolle i virksomhetens styringsprosesser?*»

Siden NOU 1987: 35 *Samtidens arkiver – fremtidens kildegrunnlag* var utgangspunktet for Arkivlova (1992) med forskrifter (1999), vil oppgaven starte der. Videre skal oppgaven se på Bevaringsutvalgets rapport fra 2002, og NOU 2006:5 *Norsk helsearkiv – Siste stopp for pasientjournalene*, før den tar fatt på arkivlandskapets første stortingsmelding, også kalt «Arkivmeldingen» (Kulturdepartementet, St. Meld. 7 (2012-2013)). Oppgaven vil også se på et utvalg revisjonsrapporter fra Riksrevisjonen, da første teoretiske kapittelet vil fremstille teori som gir innblikk i rollen arkivplanen spiller i utfallet av en revisjon eller et tilsyn. Hypotesen går ut på at ordlyd, kontekst og sammenheng ord som arkivplanen blir nevnt i forbindelse med, hvilke typer dokumenter ordet blir nevnt i, og generelt sett antall treff på ordet, også kan være med på å forme vår forståelse av hva som ligger i ordet arkivplan, og hvem den har relevans for.

Oppgaven har valgt å ta for seg ordsammenstillinger i både offentlige dokumenter for arkivsektoren spesielt, men også samfunnet generelt. Hensikten her er å dekke offentlige dokumenter vi kan anta at arkivlandskapet har lest og forholdt seg til, men også offentlige dokumenter vi kan anta at øverste leder i en virksomhet bør ha lest og forholdt seg til. «Arkivmeldingen», St. Meld. 7 (2012-2013), er et godt eksempel sistnevnte. Denne antagelsen er tatt på bakgrunn av at stortingsmeldinger «omhandler ulike sider ved statlig virksomhet» (Gisle, 2018), og derfor angår øverste leder spesielt. Riksrevisjonens rapporter kan også falle i denne kategorien. Kan ordlyd og kontekst rundt arkivplanen i offentlige dokumenter som kun angår arkivlandskapet, ha vært med på å forme arkivlederens forståelse av arkivplanen, som et styringsdokument kun ment for å bistå dem i *arkivarbeidet*, og ikke nødvendigvis øverste leder? Hvis dette er tilfelle, kan dette også ha ført til at det har tatt så lang tid for å få festet arkivplanen på riktig nivå i forvaltningen.

Oppgavens hoveddel har dermed utviklet seg til to teoretiske forklaringer: den ene skaper et narrativ som gjennomgår og drøfter konteksten arkivplanen oppstod i, og fremstillingen av arkivplanen i utdanningsammenheng. Den andre er en tilnærming som ligger i begrepsgjennomgang. Både teori og metode er altså hoveddelene av oppgaven, med to forskjellige vinklinger: en i vitenskapen og en i samfunnet ellers. Begge har som hensikt å

bidra til hver sin diskusjon, som til sammen kan forklare rollen arkivplanen har fått gjennom årene. Disse vinklingene kan også forklare hvorfor det skulle ta så lang tid for arkivsektoren å knytte arkivplanen opp mot internkontroll, sett i sammenheng med at Norge fikk internkontrollfunksjonen allerede på 80-tallet. Forklaringen ligger altså i fortellingen, og dette er med på å knytte narrativ og metode tett sammen.

I dag ser vi på arkivplanen i et nytt lys, som et styringsdokument som bør være en naturlig del av virksomhetens egen internkontroll. Sånn sett leser vi historien bakover i tid, i etterpåklokskapens lys. Teorien som blir presentert i denne oppgaven vil derfor også presenteres bakover i tid. Og når vi leser teorien på denne måten, former hypotesene seg klarere, den skaper en kontrast: teorien vil derfor kunne belyse hvorfor dagens kunnskap ikke var en selvfølge i 1992/1999. Berit Berggreen tegner et fint bilde på dette fenomenet:

«Å ta sin samtids fingeravtrykk er en stor utfordring. Det skal helst en mannsalder til før trekkene avtegner seg tydelig nok. Samtiden er uoversiktlig i sitt mangfold. Oversikten vinnes ved tilbakeskuing. Kontrasteffekten som oppstår, gjør det lettere både å få et inntrykk av sin egen tid og av den tiden som ligger lenger tilbake»
(Berggreen, 1994, s. 13).

3. Teori

Litteraturen er kunnskapen som oppgaven tar sitt utgangspunkt i, og som problemstillingen skal drøftes opp mot (Dalland, 2012, s. 67). Før resultater og analyse av funn, vil oppgaven derfor fremstille et teoretisk kapittel, som har som hensikt å belyse dagens forståelse av arkivplanen. Dette vil senere knyttes opp mot oppgavens to hoveddeler: et narrativ, hvordan arkivplanen blir formidlet gjennom utdanning, og hvordan kontekst og ordlyd i offentlige dokumenter kan ha bidratt til vår semantiske forståelse av hva som ligger i begrepet arkivplan. Det teoretiske kapittelet vil dermed gi en historisk kontrast til oppgavens funn.

Først vil kapittelet redegjøre for arkivlandskapet i dag, og hva slags oppgaver og ansvar de ulike virksomhetene har og tar for seg. Her er informasjon hentet fra deres egne respektive nettsider. Begrepet arkivlandskapet vil i denne oppgaven bli brukt som et fellesbegrep, som representerer myndigheten og ansvaret Kulturdepartementet, Arkivverket og Riksarkivet har og har hatt, i forbindelse med arbeidet med å sikre god samfunnsdokumentasjon i arkiver i statlig og offentlig forvaltning.

Videre vil kapittelet se på arkivlovas formål, og arkivplanens rolle for å sikre denne. Her går oppgaven til Ivar Fønnes sin teoribok «Arkivhåndboken», som tar for seg Arkivlova med forskrifter, og arkivplanens funksjon. Denne teoriboken er valgt, fordi han også ser Arkivlova opp mot annet lovverk, og er mer utfyllende enn selve lovverket. Da koblingen mellom Arkivlova og arkivplanen ikke kommer frem i Arkivlova, er denne hentet fra arkivplan.no. Denne nettside ble opprinnelig utviklet i et samarbeid mellom kommunal sektor og næringslivet, med støtte fra ABM-Virksomhet i 2002 (NOU 2019:9, s. 77). Derifra går kapittelet over på Arkivutvalget, og deres arbeid med forslag til ny arkivlov. Utredningen er relevant for den innsikt vi besitter i dag.

Kildene som er valgt ut til teoridelen, har som hensikt å vise det vi vet i dag: at arkivplan egentlig er internkontroll, og når den knyttes opp på rett nivå i forvaltningen, vil vi unngå brudd på lovverk. Inspirasjon til dette overordnede blikket er hentet fra flere nummer av Norsk Arkivråd, som gjennom sine arkivfaglige tidsskrifter i 2019 har tatt for seg arkivplan og internkontroll i en faglig bredde. I arkivfaglig sammenheng er internkontroll foreløpig et relativt nytt tema. Oppgaven har spesielt latt seg inspirere av koblingen mellom tilsyn og arkivplan, og hvordan tilsynsfunksjonen kan bidra til å sette i gang internkontrollarbeidet i virksomhetene. Tilsyn i seg selv er ikke et hovedfokus for problemstillingen, men vil kunne støtte opp under senere argumenter for undersøkelsens funn, og forklare hva vi legger i begrepet arkivplan i dag. For å unngå å måtte gå for mye i dybden her, har oppgaven lagt vekt på en fagfelleurdert vitenskapelig tidsskrift. Dermed kan man anta at flere stiller seg bak utsagn som brukes i oppgaven. Dette vil også ses opp mot arkivplanprosjektet til IKA-Hordaland i 2013, faglig tyngde

4. Arkivplanen i dag, som del av virksomhetens internkontroll

I dag har Kulturdepartementet det overordnede nasjonale ansvaret for arkiv-, bibliotek- og museumssektoren (Regjeringen, id86986, u.d.), og dermed også ansvaret for etatsstyring av Arkivverket (Regjeringen, id115234, 2019). Arkivverket består av åtte Statsarkiv, som fungerer som depot for ett til fire fylker hver, i tillegg til det Samiske arkiv og Norsk Helsearkiv på Tynset. Arkivverket ledes av Riksarkivet, med Riksarkivaren i førersetet (Arkivverket, organisasjonsstruktur, 2020). Kulturdepartementet har dermed det overordnede ansvar for arkivlanskapet i Norge, inkludert Arkivverkets ansvar for styring av både dokumentasjonsforvaltningen i arkivskapende organ, samt langtidsbevaring av kulturarv i

depotene. I dette arbeidet er Riksarkivaren tildelt myndighet gjennom Arkivlova (1992) med forskrifter (2017), til å gi mer konkrete bestemmelser for dokumentasjonsforvaltning og arkivbevaring i offentlig sektor (Arkivverket, Riksarkivaren, 2020).

Arkivlovas formål er å sikre arkiver som har «betydelig kulturell eller forskningsmessig verdi, eller som inneholder rettslig eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at disse kan bli tatt vare på og gjort tilgjengelig for fremtiden» (Fonnes, 2010, s. 42). For å oppnå dette, pålegger §6 alle offentlige organ å ha arkiv som er ordna og innretta slik at dokumenter er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid (Arkivlova, 1992). Arkivplanen, som ble et krav med innføringen av Arkivlova i 1999, skal bistå dette arkivansvaret (NOU 2019:9, s. 77; arkivplan.no, #Produkt, u.d.).

Ambisjonsnivå er derimot noe hver virksomhet må ta stilling til selv. Man kan velge en passiv tilnærming, en arkivplan som sikrer at man oppfyller de krav og regelverk som gjelder, men heller ikke mer. Man kan også velge en mer aktiv holdning, hvor man tar sikte på å skape en arkivplan som også kan fungere som et viktig internt arbeidsredskap (Fonnes, 2010, s. 133). Her er det mye potensial, men kan et frivillig ambisjonsnivå også bidra til vår forståelse av begrepet arkivplan?

I 2016 ba Stortinget regjeringen om å sette i gang en revidering av den gamle Arkivlova. Dette førte igjen til oppnevningen av Arkivutvalget i september 2017 (Vestvold, 2019, s. 4-5). Arkivutvalget består av et relativt tverrfaglig team, med medlemmer som har utmerket seg innen arkivfaglig sektor, men også IT-faglige juridiske medlemmer. I et tverrfaglig samarbeid skulle de skape en norsk offentlig utredning som utgangspunkt for ny arkivlov, og resultatet ble *NOU 2019:9 Fra kalveskinn til datasjø – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*.

Et av de elementene som Arkivutvalget fremhever som viktig ledd i strategien å sikre god samfunnsdokumentasjon, er endringer i kravene til arkivplanen. Som oppgaven nevner innledningsvis, fremstår ikke arkivplanen som et styringsdokument ledelsen har ansvar for, slik den er konkretisert i Riksarkivarens Forskrift (NOU 2019:9, s. 102-103). Konsekvensene av dette har vi sett en stund. I 2013 gjennomførte IKA-Hordaland et arkivplanprosjekt, da det viste seg at svært få medlemskommuner hadde egne arkivplaner. Dette kom frem gjennom en revisjon utført av Arkivverket (Lie, 2019, s. 18). De er trolig ikke alene om dette: Kommunal Rapport 2020 viser til over 300 brudd på lovverk i statlige og kommunale arkiver, og at mange kommuner snart vil være ute av stand til å dokumentere hva de har gjort for sine innbyggere på vesentlige og viktige områder (Kommunal Rapport, 2020).

Det kan altså være en sammenheng mellom det å prioritere arbeid med arkivplan, og hvor godt en virksomhet kommer ut av et tilsyn. I deres vitenskapelige tidsskrift *Statlig tilsyn – bare kontroll eller noe mer? – Dialogbasert tilsyn med kommunale arkiver* hevder Fintland, Østebø & Braut at en oppdatert arkivplan er en forutsetning for et godt dagligarkiv, og at tilsynsmyndighetene bør formidle økt kunnskap om arkivplanens nøkkelfunksjon i det moderne arkivmiljøet ved tilsyn (2017, s. 95). Da tidsskriftet er fagfelleurdert, er det trolig flere som stiller seg bak et slikt utsagn. Dette bekrefter også IKA-Hordaland, gjennom deres arkivplanprosjekt i 2013: funn viste at de kommunene som prioriterte arbeidet med arkivplan og jobbet systematisk med dette, også kom bedre ut av et tilsyn. De hadde god dokumentfangst, og generelt sett god kontroll med dokumentasjonsforvaltningen i kommunen. Felles for denne suksessen var forankring i ledelsen, som så viktigheten av god dokumentasjonsforvaltningen i hele kommunen (Lie, 2019, s. 20).

Ved å innføre arkivplan som del av virksomhetens internkontroll, vil ansvaret for organisasjonens dokumentasjonsstrategi løftes opp på riktig nivå i forvaltningen (Vestvold, 2019, s. 11). Dermed klarer kanskje flere offentlige og statlige virksomheter å overholde minimumskravet til arkivplanen, som vil føre til færre brudd på lovverket. Det at flere ledere i offentlige virksomheter ikke har vært oppmerksom på sammenhengen mellom arkivplanens funksjon, altså det å sikre at lov- og regelverk blir fulgt, og virksomhetens faktiske evne til å overholde de samme lov- og regelverk, kommer frem i tilsynsrapportene. Arkivutvalget bekrefter i dette tilfelle at forankring av ledelsen er viktig, og at man må utvikle prosessregler i denne sammenhengen, som bidrar til involvering av ledelsen (NOU 2019:9, s. 104). Og tilsynsfunksjonen kan igjen være med på å «kick-starte» arbeidet rundt kartlegging av arkivplanen (Fintland, Østebø & Braut, 2017, s. 102). Derimot kan det frivillige ambisjonsnivået i arkivplanens ordlyd påvirke øverste leders forståelse av viktigheten med arkivplanarbeidet.

Det kan se ut som at arkivplanen ble stående på sidelinjen, parallelt med internkontrollen ellers i virksomheten. En mulig årsak til dette kan være at dokumentasjonsforvaltningen ofte blir sett på som noe som skjer på siden av alt annet i forvaltningen. Men siden arkiver oppstår som en naturlig del av saksbehandling (Schellenberg, 1956, s. 35; Fønnes, 2010, s. 62; Marthinsen, 2012, s. 57; NOU 2019:9, s. 49), er også arkiv og byråkrati to sider av samme sak. Dokumentasjonsforvaltningen skal sikre helhetlig samfunnsdokumentasjon, bistå saksbehandling og fungere som bevismateriale som gjør forvaltningen etterrettelig (NOU 2019:9, s. 103). Om ikke dokumentasjonsforvaltningen sikres, vil virksomhetene heller ikke

kunne bevise at de har gjort det de skal innenfor sine respektive fagfelt. Uavhengig av om de har internkontroll på fagfeltet eller ikke. Og konsekvensene kommer frem ved tilsyn.

5. Historisk narrativ – arkivplanen og konteksten den oppstod i

Arkivlova med forskrifter ble dannet i en tid der Norge ikke hadde en egen arkivfaglig profesjon, slik vi har i dag. Internasjonalt ser vi også flertallige uttalelser helt opp til 70-tallet fra de som underviste i arkivfaget, med den hensikt å sette ord på forskjellene mellom arkiv og historie, og definere arkivadministrasjon som en egen distinkt profesjon (Buchanan, 2011, s. 38-39). De nye utfordringene arkivarer opplevde rundt den digitale overgangen på 70- og 80-tallet kom altså på et tidspunkt der vi fortsatt ikke hadde klare tanker om hva arkivvitenskap var og kunne være, her til lands. Og det er i denne uoversiktlige konteksten at arkivplanen oppstod, som et dokument som skulle bistå «arkivarbeidet» i forvaltningen.

Det viste seg at den elektroniske dokumentasjonen stilte helt andre krav til danning, fangst, forvaltning og bevaring enn papirdokumentene gjorde (Cunningham, 2011, s. 173-174; Bearman, 2006; Svendsen, 2017, s. 344). Sir Charles Hilary Jenkinson (1882-1961), en av modernismens store teoretikere, definerte arkivarrollen som nøytral vokter av arkiver (Jenkinson, 1965, s. 44 og 123). Dette synet ble i stor grad utfordret den digitale overgangen, fordi den nye teknologien var helt avhengighet av at arkivarer *måtte* engasjere seg i alle prosesser for å sikre dokumentasjon for ettertiden (Cunningham, 2011, s. 173-174).

Den nye digitale teknologien endret også måten vi kommuniserte på. Der saksbehandlere tidligere diskuterte seg frem til avgjørelser over telefon, eller i gangene, mottok og sendte de nå interne og eksterne eposter som til sammen skapte muligheten for å dokumentere prosessene som ledet frem til et endelig vedtak (Hurley, 2004). Samtidig oppstod det også en risiko for at disse elektroniske dokumentene aldri ble fanget av et arkivsystem, fordi saksbehandlere måtte arkivere selv. Dokumenter som ikke dannes i et system, blir heller ikke offisielt autentifisert som arkivdokumenter (Bearman, 2006, s. 27).

Samtidig som den nye teknologien åpnet for at saksbehandlere i større grad kunne produsere og motta dokumentasjon gjennom epost, oppstod også et gap i arbeidsflyten mellom saksbehandler og arkivet; de tidligere godt innarbeidede rutinene, der saksbehandlere selv fulgte dokumentasjon til arkivet, gikk i oppløsning (Hurley, 2004). Og der dokumentfangst fant sted, ved at saksbehandler selv registrerte sine eposter i arkivsystemet,

var det også en risiko for at tilstrekkelig med metadata ikke ble knyttet opp mot arkivdokumentet. Uten tilstrekkelig metadata kan ikke arkivdokumenter fungere som dokumentasjon, fordi man mangler kontekst og sammenheng nok til å forstå (Bearman, 2006, s.28). Ivaretagelse av elektronisk dokumentasjons autentisitet er dessuten også avhengig av tilstrekkelig med tilhørende metadata (Marthinsen, 2012, s. 65-66). Hva slags forutsetninger hadde øverste leder for å ivareta og opprettholde de gode rutinene mellom saksbehandler og arkivet, uten tilstrekkelig kjennskap til arkivplanen?

Den tause rollen arkivaren skulle ha etter Jenkinsons teorigrunnlag, ble altså utfordret av postmodernismens tilhengere, og i den sammenheng vokste tanken om «post-custodial archives» frem, som kanskje kan sees på som varetekt av arkivenes *stemme*? Flere arkivfunksjoner begynte å ta mer plass i forvaltningen, da arkivarer så at deres stemmer måtte bli hørt i den digitale verden om vi skulle ha noe å bevare for ettertiden. Spesielt i diskusjonen om *når* arkivarer skulle involveres i prosjekter som gikk på systemdesign av de elektroniske systemene som skulle danne, fange og forvalte dokumentasjon ropte arkivarer høyt, fordi man så at man ikke kunne bevare noe som ikke eksisterer (Bantin, 2002, s. 22; Cunningham, 2011, 173-174). Men fikk arkivplanen nyte godt av denne nye stemmen? Vil ord som «arkivansvar» og «arkivarbeid» rope høyt i forvaltningen?

Den historiske konteksten arkivplanen oppstod i, kan bidra til å belyse hvorfor ting ble som de ble. Den digitale teknologien var ny. Arkivteorien tok en ny, postmodernistisk retning. I Norge lå fokuset på utvikling av den elektroniske journalen Noark (Svendsen, 2017, 350-351). Fram til 2017 har arkivplanen nærmest eksisterte i et slags vakuum i forvaltningens dokumentasjonsavdeling. Var ledelsen klar over hva som *egentlig* lå i «arkivarbeidet» som arkivplanen skulle bistå? Kunne de gi nødvendige ressurser på et godt nok informert grunnlag, uten å sette seg inn i dokumentet som skulle sikre dette?

6. Arkivplanen i norsk utdanningssammenheng

Samtidig som at gapet mellom saksbehandler og arkivet vokste i den digitale overgangen, skulle arkivutdanningen i Norge bidra til å sikre arkiver for samtidig og ettertid. Hvordan ble arkivplanen representert i arkivteorien på den tiden? I sin skildring av Riksarkivets historie gjennom 200 år, nevner Åsmund Svendsen at flere ansatte i Riksarkivet har spilt en viktig rolle når det kommer til arkivutdanningen i Norge, som ble startet opp på tidlig 90-tallet. I denne sammenheng trekkes spesielt Jørgen Marthinsen og Ivar Fonnes frem (Svendsen, 2017,

s. 353 og 375-376). Oppgaven vil ta utgangspunkt i noen av deres arkivfaglige bidrag, både i dette kapittelet, men også i oppgavens funn i offentlige dokumenter i neste hoveddel.

Jørgen Marthinsen var ansatt ved Riksarkivet over en betydelig periode, i flere ulike stillinger og verv, frem til sin pensjon. Hans hovedinnsats i Arkivverket har vært innenfor arkivdanning- og opplæringsiden, samt internasjonalt arkivsamarbeid. Han var både organisator, instruktør og foreleser innen arkivfaglig undervisning for offentlige etater, og etter hvert på universiteter og høyskoler. Hans bidrag har ført til betydelig innflytelse innen utviklingen av arkivistikk som selvstendig fag og vitenskap i Norge (lokalhistoriewiki/Jørgen H Marthinsen, 2020).

I løpet av 90-tallet gav Marthinsen ut flere arkivfaglige kompendium og hefter trykt opp for undervisningsformål i Arkivakademiet. Flere av disse heftene ble i årene etter samlet til en helhetlig fremstilling for Riksarkivaren, og i 2012 utgitt som teoriboken *Arkivteori – En innføring*. Oppgaven velger å ta for seg denne teoriboken, da både den, og dens grunnlag, har sirkulert i arkivfaglig utdanning frem til i dag. Hvordan blir arkivplanen fremstilt her?

Boken tar for seg arkivplanen i et noe sparsommelig omfang. Her nevner han at arkivplanen skal inneholde en oversikt over arkivmaterialet, temperaturmålinger, lokaler osv., i tillegg til en oversikt over hva slags typer av fysiske og elektroniske arkivdokumenter som inngår i arkivet (Marthinsen, 2012, s. 200). Arkivplanen fremstilles som et registerdokument, som nevner alle dokumenttyper i arkivet. Innledningsvis nevner han også at det er viktig å ta med alle de nevnte gruppene av arkivinformasjon i organets arkivplan, for å opprettholde god arkivfaglig kontroll (s. 35). Arkivplanens viktige rolle erkjennes altså i Marthinsens innføring av arkivteori. Men med tanke på bokens lengde, får man inntrykk av at arkivplanen spiller en tilsynelatende perifer rolle når det kommer til arkivteori.

Ivar Fønnes, som også var ansatt på Riksarkivet over en betydelig periode, ble i 1990 utnevnt som avdelingsdirektør for en av Riksarkivets to store avdelinger, og i kraft av sin stilling var han også en av Riksarkivarens to stedfortredere. Siden den gang har han ledet flere store prosjekter, blant annet det offentlige utvalget som produserte *NOU 2005:6 Siste stopp for pasientjournalene*. Han var også en av flere medlemmer i Bevaringsutvalget, som ble oppnevnt av Riksarkivaren i 2000. Da han fra 2006-2014 var Riksarkivar, kan man anta at hans faglige tyngde hadde medhold generelt i Riksarkivet (Bevaringsutvalgets rapport, 2002, s. 1; NOU 2006:5; Genealogi/Ivar_Fønnes).

I 2000, altså året etter at Arkivlova trådte i kraft, gav Ivar Fønnes ut *Arkivhåndboken for offentlig forvaltning*, som del av Riksarkivarens skriftserie, nr 32. Denne sirkulerer fremdeles i arkivfaglig utdanningssammenheng i dag. *Arkivhåndboken* har som hensikt å beskrive det faglige innhold i Arkivlova med forskrifter, og dets forhold til annen lovgivning (Fønnes, 2010, s. 16). Hele kapittel 6.2 er viet til arkivplanen: «ifølge arkivforskriften §2-2 skal et offentlig organ til enhver tid ha en ajourført samleplan som kalles *arkivplan*» (s. 132).

Uten å tillegge Arkivlova med forskrifter sine egne meninger, utdyper og forklarer Fønnes på nøkternt vis hensikten med arkivplanen. Dermed brukes også ord som Arkivforskriften allerede tar i bruk. Vil det at Arkivforskriften brukte ord som *samleplan* kunne påvirke arkivarers og øverste leders forståelse av hva arkivplanen er, og hvor ansvaret ligger? Og kunne Fønnes med fordel ha bidratt til et litt mer kritisk blikk?

Videre sier §2-2 at arkivplanen skal vise hva arkivet omfatter, og hvordan det er organisert. Arkivplanen skal også vise hva slags instruksjer, regler og planer som gjelder for arkivarbeidet (Fønnes, 2010, s. 132). I dette ligger hva slags materiale som inngår i arkivet, hvordan dette arkivmaterialet er organisert, ordnet og strukturert, *hvor* det befinner seg, og hvordan det *fysisk* er oppstilt. Til slutt skal arkivplanen vise hvilke instruksjer og regler som gjelder for arkivarbeidet, med oversikt over gjeldende regelverk, samt interne instruksjer som rutinebeskrivelser osv. Det skal også legges ved hvilke planlagte aktiviteter som gjelder for arkivarbeidet, både på kort og lang sikt (Fønnes, 2010, s. 132). Vi kan se tegn til at det opprinnelige formålet med arkivplanen hadde et fokus på fysiske arkivdokumenter, kriterier som ikke nødvendigvis gjelder for elektronisk dokumentasjon.

Fønnes påpeker at begrepet «arkivplan» kanskje ikke er så velvalgt, men da i forhold til at store deler av paragrafen dreier seg mer om en statusbeskrivelse enn en plan. Fønnes poengterer derimot at begrepet allerede er godt innarbeidet i denne betydningen, både i arkivfaglige miljøer og i arkivskapende organer generelt, og at det er denne forståelsen som ligger i forskriftens begrepsbruk (Fønnes, 2010, s. 132). Her tillegges det stor tillit til øverste leders oppfattelse av hva som faktisk ligger i ordet, uten at det er konkretisert. Vil denne antakelsen, om at arkivplanens betydning er godt kjent i forvaltningen som helhet, kunne bekreftes i funn i offentlige dokumenter?

7. Har arkivplanen vært et usynlig styringsdokument?

Opgaven har tatt utgangspunkt i arkivplanen i dag, som del av virksomhetens internkontroll, og sett på det historiske narrative opp mot den arkivfaglige undervisningen i Norge etter at arkivplanen ble et lovpålagt krav. Vi har sett at den digitale overgangen skapte store utfordringer for arkivsektoren, og at arkivplanen samtidig ble sparsommelig omtalt i arkivteorien, nevnt mer som et «registerdokument», en «statusbeskrivelse» eller «samleplan», som skal bistå «arkivarbeidet» og «arkivansvaret». Hva slags «stemme» har arkivplanen fått i offentlige dokumenter?

Riksarkivar på 1990-tallet, John Herstad, kjempet en lang kamp for å overbevise Kulturdepartementet om nødvendigheten av en arkivlov. Herstad vant til slutt frem, og i 1987, samme år som de første offentlige utredningene for internkontroll fant sted, fikk også arkivlandskapet sin første offentlige utredning; *NOU 1987:35 Samtidens arkiver – fremtidens kildegrunnlag*. Herstad satt selv som medlem i utvalget, og utredningen ble forløperen til Arkivlova (1992). I dag er denne utredningen digitalisert, og det er derfor mulig å utføre ordsøk. Det er 0 treff på ord som «arkivplan» og «styring». Man finner 7 treff til sammen på ordet «leder» og «ledelse», og kun i ett tilfelle handler det om ledelsen i en virksomhet: «det er viktig å få med den administrative ledelse i kommunene» (NOU 1987: 35, s. 23; Svendsen, 2017, s. 353).

Det er heller ingen treff på søk på ordet «arkivplan» i Arkivlova (1992). Arkivplanen forekom altså ikke opprinnelig som en strategi for hvordan Arkivlovas formålsparagraf skulle sikres, selv om forskriftsarbeidet var satt i gang før loven var behandlet i Stortinget (Fonnes, 2002, s. 145). Arkivplanen kom derfor trolig som en konsekvens av mangelen på strategi for å bistå arbeidet med å sikre at lovverket ble fulgt. Da Arkivforskriften satte lovverket i sving i 1999, var arkivplanen på plass. Hvordan har arbeidet med arkivplan foregått fra 1992 til 1999?

I kapittelet «Hvordan arkivloven med forskrifter ble til», ser Fonnes på dette tidsrommet, og hvordan Arkivlova med forskrifter ble til. Hans motiv og tema er å vise og fortelle hvilke aktører som spilte en viktig rolle i dette tidsrommet, og hva slags motiver de hadde i forhold til lovverkets utvikling. Riksarkivaren hadde selv sagt at han var villig til å svelge mye, bare han fikk en arkivlov. Dette er beskrivende for prosessen fram til 1999; så lenge lovverket kom på plass, var formulering underordnet (Fonnes, 2002, s. 131-132).

Prosesen med å få Arkivforskriften på plass, skulle vise seg å bli tung. Kulturdepartementet var lite villige til å involvere seg, og når forslagene forelå, var kommentarene mange og omfattende (Fonnes, 2002, s. 145-146). Høringsforslaget for Arkivforskriften forelå så sent som i 1998, og arbeid med arkivplanen er foreløpig ikke et tema i Fonnes sin skildring. Han innrømmer derimot at flere bestemmelser i Arkivforskriften bød på helt reelle utfordringer. Det var første gang arkivfunksjonen i offentlig sektor skulle reguleres med hjemmel i lov, og det manglet en realisme som Arkivverket kanskje ikke hadde vært tilstrekkelig bevisst på (Fonnes, 2002, s. 150-151).

Det at Fonnes ikke nevner arkivplanen i kapittelet, kan kanskje illustrere dens plass i forskriftsarbeidet; det var mest sannsynligvis helt andre områder som tok oppmerksomhet. Dette sparsommelige fokuset på arkivplan bekreftes også i Svendsen sin bok om Riksarkivets historie gjennom 200 år. Blant de nesten 450 sidene, som gir en bred omtale av Riksarkivets utvikling fra 1817 til i dag, har arkivplanen en svak tilstedeværelse, hvis noe (Svendsen, 2017). Arkivplanens perifere rolle i teorien forsterker hypotesen om at det samme vil vise seg i offentlige dokumenter.

13. juli 2000, året etter at arkivplanen ble et lovpålagt krav, oppnevner John Herstad Bevaringsutvalget. Utvalget skulle se på hvordan andre land løste ulike problemstillinger i forhold til bevarings- og kassasjonsarbeid. Resultatet ble en rapport for bevaring og kassasjon i statlig og offentlige virksomheter, som kom ut i 2002. Oppgaven velger å ta for seg denne rapporten, fordi man kan anta at mange arkivarer i statlige og offentlige virksomheter i Norge har lest denne. Blant bevaringsutvalgets medlemmer finner vi også Ivar Fonnes, og i referansegruppens seminar deltok Jørgen Marthinsen som representant fra Riksarkivet (Bevaringsutvalgets rapport, 2002, s. 1-2).

Ordsøk på «arkivplan» gir 6 treff, men aldri knyttet opp mot noe annet enn det man kan kalle «arkivarbeidet» (Bevaringsutvalgets rapport, 2002, s. 43 og 63). Det står også at «i den grad arkivskaperne har utarbeidet arkivplaner, bør man nyttiggjøre seg disse i arbeidet med å skaffe oversikt over funksjoner og materiale» (s. 63). Ikke bare får man inntrykk av at arkivplanen er noe som kun angår dokumentasjonsforvaltningens egen avdeling; ordlyden kan også ha bidratt til at arbeidet med å skape en arkivplan i utgangspunktet har havnet nederst på prioriteringslista i virksomhetens dokumentasjonsavdeling, slik vi ser i IKA-Hordaland sin undersøkelse fra 2013.

I denne sammenhengen kan det være interessant å se på arkivplanens frivillige ambisjonsnivå og ordet «samleplan». Kan dette ha påvirket Bevaringsutvalgets noe nonsjalante fremstilling av arkivplanen og dets rolle for å sikre god samfunnsdokumentasjon? Er det samsvar mellom Arkivforskriftens §1, som sier at øverste leder har det fulle ansvaret for at arkivloven blir fulgt, det frivillige ambisjonsnivået og Bevaringsutvalget sine uttalelser? Vil dette virke som en motiverende faktor for øverste leder? Og hva menes egentlig med «arkivarbeid» og «arkivansvar»? Disse ordene i seg selv gir liten antydning til at ansvaret ligger på noe annet sted enn hos arkivleder.

Oppgaven har tidligere nevnt Fintland, Østebø & Braut sin fremstilling av arkivplanens nøkkelrolle under tilsyn, og som en forutsetning for et godt dagligarkiv (2017, s. 95). Noen år etter Arkivlova trådte i kraft, så man behovet for en fremtidig depotordning for alt bevaringsverdig arkivmateriale fra spesialhelsetjenesten. Ifølge Svendsen har det lenge vært problematisk at reformer i offentlig forvaltning ofte unnlater å belyse konsekvenser for arkivene, og at det derfor ikke blir satt av nok ressurser til å etterleve arkivlovens krav til god forvaltning. Det kan synes at utvalget, som ble satt ned ved kongelig resolusjon 3. desember 2004 og ledet av Ivar Fønnes, har hatt dette i bakhodet. *NOU 2006:5 Norsk helsearkiv - Siste stopp for pasientjournalene* blir betegnet av Svendsen som «et hederlig unntak» i denne problematikken (Svendsen, 2017, s. 436). Hvordan blir arkivplanen belyst i dette dokumentet?

Søk på ordet «arkivplan» gir ett treff, også her i sammenheng med «arkivansvaret»: «Alle offentlige organer skal ha en arkivplan som gir oversikt over arkivet – hvordan det er organisert, hva det omfatter, og hvilke instruksjoner, regler og planer som gjelder for arkivarbeidet». Samme avsnitt forklarer også hvor ansvaret bør ligge: «Etter arkivforskriften § 1-1 er det overordnede arkivansvaret tillagt den øverste ledelsen i organet, mens det operative ansvaret for arkivfunksjonen etter § 2-1 er lagt til en arkivansvarlig som skal være leder for en felles arkivtjeneste i organet» (NOU 2005:6, s. 66). Om det er tiltenkt en sammenheng mellom arkivplan og øverste leder her, så kobles de sammen heller indirekte.

I 2012, fikk arkivlanskapet i Norge sin første stortingsmelding, *St. meld 7 (2012-2013)*, også kalt Arkivmeldingen. Oppgaven velger å ta med akkurat dette offentlige dokumentet, fordi man her kan anta at også øverste leder i en offentlig virksomhet har satt seg inn i dette. Til tross for at Riksrevisjonen siden 2006 har påpekt svakheter ved risikostyring ved informasjonssikkerhet i Arkivverket (Riksrevisjonen, 2016, s. 69), får vi altså svinnende få treff. Ordet «arkivplan» kommer bare opp 4 ganger, og kun en av gangene er arkivplan nevnt i sammenheng med leders ansvar.

Første ordsøk tar oss til kapittel «2-2 Rettleiing og tilsyn med offentlige arkiv», hvor arkivplanen kort blir nevnt i en bisetning i sammenheng med Riksarkivarens tilsyns- og veiledningsansvar med «arkivarbeidet» i offentlig sektor. Videre står det i kapittelet at Riksarkivet og Statsarkivene skal fastsette regler for bruk av arkivplan og arkivnøkler osv (Kulturdepartementet, 2013, s. 16). Her blir arkivplanen likestilt med arkivnøkler, noe som heller ikke tradisjonelt sett har angått øverste ledelsen.

Andre ordsøk tar oss til kapittelet «2.4.3 Ordning og kategorisering», hvor arkivplanen blir beskrevet som det viktigste redskapet for å finne frem relevant arkivmateriale. Det er også en forutsetning for nødvendig metadata i en mulig fremtidig digitaliseringsprosess. Videre står det at materialet skal være ordnet etter indre og ytre proveniens, og hvordan arkivstykker skal være satt i ettikerte arkivbokser med nødvendig informasjon om kontekst og innhold, og avleveringslister skal lages. I denne sammenhengen blir det nevnt at arkivplanen, ved siden av arkivnøkler og andre oversikter, skal følge med avleveringa (Kulturdepartementet, 2013, s. 22). Det er forståelig at ledelsen ikke leser dette som noe som angår dem spesifikt. Denne koblingen gjør det også tydelig at Bevaringsutvalgets rapport er ment å leses av arkivet, og ikke øverste leder. Samlet kan dette indirekte påvirke en oppfatning om at arkivplanen skal forstås i en mer lokal forstand.

Det tredje ordsøket på «arkivplan» kommer frem i kapittel «3.3.2 interkommunale arkiv (IKA)», som er interkommunale arkivordninger der kommunene har tilgang til profesjonelle tjenester og kompetanse på arkivområdet. Det står mer om hvordan IKA'ene hjelper kommunene med forskjellige krav, til for eksempel arkivlokaler, samt ordning og vedlikehold av materiale (Kulturdepartementet, 2013, s. 56). Det står videre at IKA'ene medvirker i ulik grad i det «daglige arkivarbeidet» i kommunene gjennom veiledning, kurs og konkrete tjenester. Arbeidet med arkivplanene har vært en viktig metodisk tilnærming som har heva innsynet, gitt arkivfunksjonen høyere status, og skapt bedre arkivtjenester i kommunene (s. 58). Vi har sett at dette kan være tilfelle, gjennom IKA-Hordaland sine funn. Men igjen knyttes arkivplanen opp mot arkivtjenesten, som et dokument som kan gi høyere status til arkivfunksjonen om den jobbes med. Ledelsen nevnes ikke i denne sammenheng.

Det fjerde og siste ordsøket med treff på ordet «arkivplan» faller inn under kapittelet «4.2.2 Arkivlova med forskrifter», mer spesifikt under Arkivforskriften og Riksarkivarens forskrift. Her nevnes arkivplan og ledelsen for første gang i sammenheng: «Leiinga skal sjå til at organet heile tida har ein ajourført arkivplan som viser kva arkivet omfattar, korleis det er organisert, og kva for instruksar, reglar og planar som gjeld for arkivarbeidet»

(Kulturdepartementet, 2013, s. 64). Hva er sannsynligheten for at dette ene avsnittet drukner i den flere hundre sider lange stortingsmeldingen? Og hva er sannsynligheten for at ledelsen tenker at ansvaret for arkivplan kan delegeres til arkivleder?

Oppgaven har tidligere nevnt den sparsommelige omtalen arkivplanen har fått i Riksarkivets historie. Oppgaven har også sett hvor perifer rolle arkivplanen har fått i norsk arkivteori i utdanningssammenheng. Ifølge Svendsen kan noen av utfordringene med å sikre at arkivfaglige krav blir etterfulgt, handle om manglende ressurser fra øverste leder i forvaltningen. Det kan også handle om prioritering av de elektroniske arkivene innad i organisasjonen i Arkivverket. Særlig utover 2000-tallet foregikk drift og arbeid med digitale arkiver i Edb-avdelingen. Det ble også påpekt at tilsynsarbeidet i regi av Arkivverket var for dårlig organisert. Med dårlig tilsynsarbeid blir det vanskelig å påvirke arkivdanningen i forvaltningen (Svendsen, 2017, s. 436-437), og et dialogbasert tilsyn slik Fintland, Østebø & Braut så for seg, kan synes vanskelig.

I sin rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2014, kritiserer Riksrevisjonen spesielt Kulturdepartementet for mangler ved grunnleggende prinsipper for god styring og internkontroll av informasjonssikkerheten i virksomhetene som er underlagt. Arkivverkets risikostyring er bare delvis på plass før årsskiftet 2014 (Riksrevisjonen, 2016, s. 69). Koblingen mellom arkivplan og internkontroll er altså lite synlig på øverste nivå i arkivlandskapet. Så man fortsatt på arkivplanen som et registerdokument, en statusbeskrivelse eller «samleplan», og ikke som et styringsdokument?

I rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2015 trekker Riksrevisjonen frem at god informasjonssikkerhet og interkontroll er «spesielt viktig i komplekse systemer som håndterer et høyt antall transaksjoner» (Riksrevisjonen, 2017, s. 24). Selv om det i denne sammenhengen snakkes om økonomisystemer, kan man også påstå at systemer for dokumentasjonsforvaltning i stor grad er komplekse systemer som håndterer et høyt antall transaksjoner. Hvordan skulle Arkivverket og Riksarkivet sikre godt arbeid med styring og internkontroll gjennom tilsyn i forvaltningen, når de selv får kritikk fra Riksrevisjonen for manglende styring?

I Riksrevisjonens undersøkelse av arkivering og åpenhet i statlig forvaltning som kom ut i 2017, får man ett treff på ordet arkivplan: her nevnes det vi har sett fra før av, at det overordnede ansvaret for arkivarbeidet i et offentlig organ ligger på øverste leder, og at organet til enhver tid skal ha en oppdatert arkivplan som viser hva arkivet omfatter, og

hvordan det er organisert. Arkivplanen skal også vise til hva slags instruksjoner, regler og planer som gjelder for arkivarbeidet (Riksrevisjonen, 2017, s. 45). Med tanke på rapportens 131 sider, får arkivplanen en noe perifer rolle.

I dag har arkivplanen et helt annet fokus enn tidligere, og sammenhengen mellom arkivplan og internkontroll er klar og tydelig. Arkivutvalget legger også til at det å innføre dokumentasjonsforvaltningen som en del av internkontrollen samsvare med internasjonale standarder for god styring og ledelse (NOU 2019:9, s. 103). I NOU 2019:9 *Fra kalveskinn til datasjø – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*, får vi 29 treff på ordet «arkivplan», de fleste under delkapitlet «9.2.1 Arkivplan»: siden arkivplanen vil ha betydning for arbeidet med internkontroll, knyttes den også opp til virksomhetens ordinære styringslinje (NOU 2019:9, s. 102). Disse delkapitlene knytter altså arkivplanen eksplisitt opp til lederansvaret i virksomheten. På den andre siden får vi også hele 14 treff på ordet «arkivarbeid», også under delkapitlet «9.2.2 Internkontroll» som presiserer lederansvaret (s. 102). Ordet «arkivarbeid» brukes nesten like ofte som ordet «arkivplan» i forslaget om ny arkivlov. det pekes i denne sammenheng på at «arkivarbeidet» skal synliggjøres i styrings- og kontrollsammenheng, ved å innføre arkivplanen som del av virksomhetens egen internkontroll (NOU 2019:9, s. 102-103). Derimot er det null treff på «frivillig» i forhold til «ambisjonsnivå».

Gjennom metoden for ordsøk og teoriens fremstilling av arkivplanens rolle under tilsyn, kan vi se tegn til at arkivplanen ikke har fått den plassen den burde ha fått. Både i arkivteorien, men også i offentlige dokumenter som gjelder arkivet spesielt, og øverste ledere generelt. Vi kan se at ordet ofte kobles i forbindelse med «arkivansvaret» og «arkivarbeidet», og selve formuleringen i den gamle Arkivforskriftens §2-1 legger opp til en semantisk forståelse av hva begrepet «samleplan» egentlig omfatter. Men ble arkivplanen forstått som et styringsdokument? Som tidligere nevnt i oppgaven, peker Fonnes på at begrepet «arkivplan» muligvis kan være lite velvalgt, men at det har den fordel at begrepet allerede er godt innarbeidet i arkivskapende organer, altså virksomheter generelt sett. Om vi tar oppgavens funn i betraktning, der arkivplanen fremstilles i periferien, som en «samleplan» ment for å bistå «arkivarbeidet» og «arkivansvaret», har begrepet arkivplan den samme fordel i dag?

I Riksrevisjonens *rapport for oppfølging av forvaltningsrevisjoner som er behandlet av Stortinget fra 2014*, kan vi se at internkontroll og bedre lederforankring kreves i flere sammenhenger på ulike fagområder. Blant annet offentlige innkjøp, opplæring av ansatte, sosial- og helsetjenester, risikostyring i forsvarssektoren, for å nevne noen. Forsvaret velger å kalle dokumentet som skal sendes årlig til Forsvarsstaben, for en «internkontrollplan»

(Riksrevisjonen, 2015, s. 45). Kanskje arkivlandskapet i Norge vil ha godt av å løfte blikket, og se hvordan andre fagområder ordlegger og omtaler sine styringsdokumenter? Om man er av den oppfatning at semantikk har betydning vel og merke.

8. Oppsummering og avslutning

Siden oppgaven har to hoveddeler, som hver for seg har som formål å belyse problemstillingen gjennom to ulike innfallsvinkler, påkoster også oppgaven seg en oppsummering og avslutning før konklusjon. Mye kan tyde på at koblingen mellom arkivplanen og internkontroll har forekommet et sted mellom 2015 og 2017. Det kan se ut som at overgripende faktorer, som arkivfagets plass i samfunnet ellers, kan ha påvirket tiden det skulle ta. Dette kan både ha påvirket hvordan arkivarer så på seg selv, og hva samfunnet har forbundet med arkiv- og dokumentasjonsforvaltning. Og ordlyd og kontekst som arkivplanen har blitt nevnt i forbindelse med, kan ha bidratt til at den har fått en noe perifer rolle. Det kan tenkes at språklige og kontekstuelle faktorer er et resultat av de samfunnsmessige og overgripende faktorer. Eller er det omvendt?

Ved den digitale overgangen, og med postmodernismens inntreden, ble arkivarenes stemmer mer høylytte. Både i arkivteorien og i praksis. De *måtte* involveres om vi skulle ha noe å bevare for ettertiden. Samtidig ser det ut til at arkivplanen ikke fikk nytte godt av denne stemmen; den har i mange sammenhenger eksistert på sidelinjen med andre funksjoner og fagområder i virksomheten, og får en perifer rolle i offentlige dokumenter. Dette til tross for at de samme offentlige dokumentene ofte legger vekt på at god dokumentasjonsforvaltning er viktig for å sikre og dokumentere samfunnets utvikling, for samtid og ettertid. I denne sammenhengen viser arkivteorien også til arkivplanens rolle når det kommer til god arkivfaglig kontroll. Koblingen mellom arkivplan og internkontroll er ikke formulert helt konkret, og konsekvensene kommer tydelig frem gjennom tilsyn.

I 1999 så ikke arkivlandskapet det samme som for eksempel HMS-sektoren og næringsmiddelindustrien allerede hadde sett; at styringsdokumenter må knyttes opp på rett nivå i forvaltningen om lov- og regelverk også skal sikres. Denne kunnskapen kommer tydeligere frem i dagens lys. Og ved å knytte arkivplanen opp på riktig nivå i forvaltning, kan det også bli lettere for øverste leder gi riktig mengde med ressurser til virksomhetens dokumentasjonsforvaltning, i deres arbeid med å sikre at lov- og regelverk blir overholdt. Dette vil igjen kunne føre til at virksomhetene kommer bedre ut i tilsyn.

«Tolkning er usikker virksomhet», og tilnærming i oppgaven kan dermed som helhet ha blitt påvirket av egne vurderinger og førforståelse (Dalland, 2012, s. 59). Det er derfor viktig å presisere at forfatteren av denne oppgaven både har samlet inn data, og vurdert og tolket den, ut ifra sitt eget ståsted, sin egen førforståelse, og kontekst for øvrig. Det historiske narrativet er også skildret ut ifra forfatterens førforståelse av hvilke elementer som er viktige å ta med fra den tiden. Det samme gjelder valg av offentlige dokumenter. Denne oppgaven har derfor ikke som hensikt å fremstille en sannhet rundt eventuelle funn, men heller bidra til å sette problemstillingen rundt arkivplanen i en ny kontekst, basert på to ulike tilnærminger. Man kan allikevel se noen tegn til at arkivplanens plass og tyngde i teorien som var del av arkivutdanningen, også kan ha forplantet seg videre til offentlige dokumenter. Dette kommer tydeligere frem gjennom metoden ordsøk. Disse offentlige dokumentene kan tenkes å ha påvirket synspunkter hos både arkivarer og øverste leder i en virksomhet.

Det er en svakhet ved oppgavens fremstilling av arkivplanens plass i arkivfaglig utdanning i Norge kun tar utgangspunkt i teoribøker fra Jørgen Marthinsen og Ivar Fønnes. På den andre siden, så er det spesielt disse to bøkene som har sirkulert i sammenheng med arkivutdanning i Norge. Bøkene kan derfor ha bidratt til vårt syn på arkivplanens rolle. Hypotesen om narrativet kan dermed fortsatt ha noe hold.

Som Berit Berggreen nevner i sitt sitat, så er det nettopp tiden som går, som også gjør det lettere å se det meste i etterpåklokskapens lys. Men kan vi lære noe av dette? Kan vi bruke kunnskap om semantikk til å se på andre sider ved styring av «arkivarbeidet» og «arkivansvaret», som kanskje kan ha fått den samme tause stemmen som arkivplanen fikk? Og i forhold til arkivplanen: vil det være tilstrekkelig å knytte den opp på riktig nivå i forvaltningen, eller bør den også få nytt navn og innhold som er mer forståelig fra et øverste leders synspunkt? Og kan en godkjenningsordning for arkivplanen og faststyrt ambisjonsnivå bidra til at øverste leder ser viktigheten?

9. Konklusjon

Arkivplanen har lenge levd sitt eget liv i dokumentasjonsforvaltningen, på siden av andre internkontrollfunksjoner i virksomheten. Dette til tross for at tilsynsrapporter lenge har påpekt brudd på lov- og regelverk, og den utgjørende rollen arkivplanen spiller i denne sammenheng. Det kan oppleves som at dokumentasjonsforvaltningen operer på siden av de fagområder som virksomheten egentlig skal foreta seg, og man legger ikke merke til arkivet før noe går galt. Som for eksempel avvik ved eventuelle tilsyn. Arkivplanen ble trolig sett på som en arkivplan i en mer lokal forstand, og ikke som det styringsdokumentet det er i ferd med å bli i dag.

På den andre siden må man også anerkjenne at arkivlandskapet hadde andre utfordringer på 80- og 90- tallet, enn mange av de andre fagområdene som tidlig knyttet sine styringsdokumenter opp mot internkontroll kanskje hadde. Riksarkivet kjempet blant annet lenge for å få en Arkivlov i seg selv. Slike kamper kan skygge for andre aspekter, og kan også ha ført til at arkivplanen har fått en noe perifer rolle i virksomhetens styringsprosesser, og i samfunnet ellers. Det paradoksale blir da at de samme utfordringene som den digitale overgangen brakte med seg, kunne vært sikret på en bedre måte hadde arkivplanen blitt knyttet opp på riktig nivå i forvaltningen tidligere.

Vi kan se tegn til at ordlyd, kontekst og sammenheng påvirker vår semantiske forståelse av hva ord og begreper betyr, og hvor ansvaret ligger. Og at overgripende faktorer kan ha noe å si. Hva som påvirker hva, er ikke lett å dra ut av denne oppgaven. Men det kan se ut til at arkivsektoren tradisjonelt sett har hatt en noe begrenset kontaktflate utad. Det kan også hende at det juridiske rammeverket har lagt begrensninger på koblingen mellom arkivplan og internkontroll. Det er altså mulig at både språklige, overgripende og kontekstuelle faktorer kan ha påvirket hvordan vi så på arkivplanen, hvor vi mente ansvaret burde ligge, og dette kan igjen ha påvirket arkivplanens rolle.

I etterpåklokskapens lys kan vi se at det har vært fordelaktig å løfte blikket, og se hvordan andre fagfelt jobbet strategisk for å sikre at lov- og regelverk ble fulgt; som for eksempel næringsmiddelindustrien i 1994, HMS-sektoren i 1996, og barnevernet i 2008. I denne sammenheng kan det kanskje også være fordelaktig å se på hva slags begreper andre fagfelt bruker rundt sine styringsdokumenter, da det kan ha noe å si for øverste leders forståelse av ansvaret de nå får i sitt nye tilskudd til internkontrollen.

Kildeliste

- Bantin, P. (2002). *Electronic Records Management – A Review of the Work of a Decade and a Reflection on Future Directions*. Encyclopedia of Library and Information Science, Volume 71, Supplement 34.
- Bearman, D. (2006). *Moments of risk: Identifying threats to electronic records*. *Archivaria*, (62), 15.
- Berggreen, B., & Veiteberg, J. (1994). *Da kulturen kom til Norge* (2. utg. ed.). Oslo: Aschehoug.
- Bevaringsutvalget (2002). *Rapport fra Bevaringsutvalget 2002. Rapporter og retningslinjer nr. 10*. Oslo: Riksarkivaren. Hentet fra <https://www.arkivverket.no/sok?q=rappport+fra+bevaringsutvalget+2002>
- Buchanan, A. (2011). Strangely unfamiliar: ideas of the archive from outside the discipline. J. Hill (Red.), *The Future of Archives and Recordkeeping – a reader* (1. utg., s. 37-62). London: Facet Publishing.
- Cunningham, A. (2011). The postcustodial archive. J. Hill (Red.), *The Future of Archives and Recordkeeping – a reader* (1. utg., s. 173-189). London: Facet Publishing.
- Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving for studenter* (5. utg. ed.). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Fonnes, I. (2002). Hvordan arkivloven med forskrifter ble til. T. Sirevåg, K. Johannessen, & J. Herstad (Red). *Med Clio til Kringsjø: Festskrift til riksarkivar John Herstad* (Vol. 13, Skriftserie: trykt utg. s. 131-153). Oslo: Novus.
- Fonnes, I. (2010). *Arkivhåndboken for offentlig forvaltning* (2. utg.). Oslo: Kommuneforlaget AS
- Hurley, C. (2004). *What, If Anything, Is Records Management?* Records Management Association of Australasia Conference (s. 1-18). RMAA Conference, Canberra 2004. Hentet fra: <http://descriptionguy.com/images/WEBSITE/what-if-anything-is-records-management.pdf>
- Jenkinson, H. (1965). *A manual of archive administration* (New ed.]. ed.). London: Percy Lund, Humphries & Co. Ltd.

Lane, V. & Hill, J. (2011). Where do we come from? What are we? Where are we going? Situating the archive and archivists. J. Hill (Red.), *The Future of Archives and Recordkeeping – a reader* (1. utg., s. 3-22). London: Facet Publishing.

Marthinsen, J. H. (2012). *Arkivteori – en innføring*. Riksarkivarens skriftserie 36. Oslo: Riksarkivaren.

Svendsen, Å. (2017). *Arkivet: en beretning om det norske riksarkivet 1817-2017*. Oslo: Press forlag, i samarbeid med Riksarkivet.

Lovverk:

Arkivforskrifta. (2017). Forskrift om offentlege arkiv. (FOR-2017-12-15-2105). Fastsatt ved Kgl.res. 15 desember 2017 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv § 12. Hentet fra <https://lovdata.no/forskrift/2017-12-15-2105>

Arkivlova. (1992). Lov om arkiv. (LOV-1992-12-04-126). Hentet fra <https://lovdata.no/lov/1992-12-04-126>

Forskrift om internkontroll i institusjoner. (2008). Forskrift om krav til kvalitet og internkontroll i barneverninstitusjoner. (FOR-2008-06-10-580). Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet (nå Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet) 10. juni 2008 med hjemmel i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven) § 5-10. Endret ved forskrifter 7 des 2015 nr. 1403, 27 juni 2018 nr. 1081. Hentet fra: <https://lovdata.no/forskrift/2008-06-10-580>

Forskrift om internkontroll i kommunalt NAV. (2010). Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen. (FOR-2010-11-19-1463). Fastsatt av Arbeidsdepartementet 19. november 2010 med hjemmel i [lov 18. desember 2009 nr. 131](#) om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 5. Hentet fra: <https://lovdata.no/forskrift/2010-11-19-1463>

Internkontrollforskriften for næringsmidler. (1994/2008). Forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddeloggivningen. (FOR-1994-12-15-1187). Fastsatt av Landbruksdepartementet (nå Landbruks- og matdepartementet), Sosial- og helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) og Fiskeridepartementet (nå Fiskeri- og kystdepartementet) 15. desember 1994 med hjemmel i lov av 17. juni 1932

nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2 tredje ledd og lov av 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak av 19. desember 2003 nr. 1790. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54j (direktiv 93/43/EØF). Endret ved forskrifter 12 nov 1997 nr. 1240 (bl.a. tittel og hjemmel), 15 jan 2004 nr. 205 (bl.a hjemmel), 21 des 2006 nr. 1568, 22 des 2008 nr. 1635 som endret ved forskrift 19 feb 2010 nr. 316. Hentet fra: <https://lovdata.no/forskrift/1994-12-15-1187>

Internkontrollforskriften. (1996). Forskrift om Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter. (FOR-1996-12-06-1127). Fastsatt ved Kgl.res. 6. desember 1996 med hjemmel i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidsvern og arbeidsmiljø m.v. § 16a jf. § 2 nr. 8, lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 14, lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer § 14, lov 5. juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v. § 4, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Fourensningsloven) § 52b, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 8, lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret § 41 jf. § 48, lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 3 jf. § 9 og lov av 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven) § 17 annet ledd. Fremmet av Kommunal- og arbeidsdepartementet (nå Arbeids- og sosialdepartementet). Hentet fra: <https://lovdata.no/forskrift/1996-12-06-1127>

Riksarkivarens forskrift. (2017). Forskrift om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiv. (FOR-2017-12-19-2286). Fastsatt av Riksarkivaren 19 desember 2017 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv § 12, forskrift 15. desember 2017 nr. 2105 om offentlege arkiv §3 §4 §5 §6 §7 §11 §12 §13 § 16 §18 §19 §20. Hentet fra <https://lovdata.no/forskrift/2017-12-19-2286>

Tidsskrifter:

Vestvold, A. J. (2019). NOU 2019:9 – Gjeldende arkivlov og NA's innspill til utvalget. *Tidsskriftet Arkivråd 1/19*, s. 4-5.

Vestvold, A. J. (2019). En lov som er forberedt på fremtiden? *Tidsskriftet Arkivråd 1/19*, s. 6-15.

Lie, A. H. (2019). Arkivplan og internkontroll med strategisk blikk. *Tidsskriftet Arkivråd* 2/19, s. 18-20.

Fintland, i., Østebø, S., Braut, G. S. (2017). Statlig tilsyn – bare kontroll eller noe mer? – Dialogbasert tilsyn med kommunale arkiver. *Nordisk kulturpolitisk tidsskrift*, 20. ISSN Online: 2000-8325. Hentet fra https://www.idunn.no/nkt/2017/01-02/statlig_tilsyn_bare_kontroll_eller_noe_mer_-_dialogbaser

Nettsider:

[Arkivplan.no \(u.d.\). #Produkt](https://www.arkivplan.no/#Produkt). Hentet fra: <https://www.arkivplan.no/#Produkt>

Arkivverket (03.01.2020). Organisasjonsstruktur. Hentet fra: <https://www.arkivverket.no/om-oss/organisasjonsstruktur>

Arkivverket (16.01.2020). Riksarkivaren. Hentet fra: <https://www.arkivverket.no/om-oss/hva-er-arkivverket/riksarkivaren>

Genealogi (19.07.2016). Ivar_Fonnes. Hentet fra: https://www.genealogi.no/wiki/index.php/Ivar_Fonnes

Gisle, J. (11.10.2018). Melding til Stortinget. Hentet fra https://snl.no/melding_til_Stortinget

Kommunal Rapport (2020). Viser at det er store brudd på arkivlova. Hentet fra: <https://kommunal-rapport.no/administrasjon/2020/01/fant-over-300-brudd-pa-arkivloven?fbclid=IwAR0mDTLZdoaDaqkMrCE75cInPnhNUBcLtrvnIU48FWQ6z4a039hJQz7grRI>

Kulturdepartementet (2013). *Arkiv* (Meld. St. 7 (2012-2013)). Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-7-20122013/id707323/>

Lokalhistoriewiki (02.01.2020). Jørgen H Marthinsen. Hentet fra: https://lokalhistoriewiki.no/wiki/J%C3%B8rgen_H._Marthinsen

NOU 1987:10. (1987). *Internkontroll i en samlet strategi for arbeidsmiljø og sikkerhet*. Hentet fra: Hentet fra: <https://www.ub.uio.no/fag/jus/jus/nou-er/>

- NOU 1987:32. (1987). *Internkontroll i virksomhetenes og tilsynsorganenes arbeide med arbeidsmiljø og sikkerhet*. Hentet fra: <https://www.ub.uio.no/fag/jus/jus/nou-er/>
- NOU 1987:35. (1987). *Samtidens arkiver – fremtidens kildegrunnlag*. Hentet fra: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2012062606031?page=3
- NOU 2006:5. (2006). *Norsk Helsearkiv – Siste stopp pasientjournalene*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/778869330f844b1aa998dcbf975aff8b/no/pdfs/nou200620060005000dddpdfs.pdf>
- NOU 2019:9. (2019). *Fra kalveskinn til datasjø – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*. Oslo: Kulturdepartementet. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-9/id2639106/>
- Regjeringen (u.d.). id86986. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/arkiv-bibliotek-og-museum/id86986/>
- Regjeringen (03.04.2019). id115234. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/arkiv-bibliotek-og-museum/innsiktsartikler/arkiv/id115234/>
- Riksrevisjonen (2015). *Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjonar som er behandla av Stortinget. Dokument 3:1 (2014-2015)*. Hentet fra: <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2014-2015/oppfolging2014.pdf>
- Riksrevisjonen (2016). *Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2014. Dokument 1 (2015-2016)*. Hentet fra: <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2015-2016/heledokument1.pdf>
- Riksrevisjonen (2017). *Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2015. Dokument 1 (2016-2017)*. Hentet fra: <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2016-2017/rapportomdenarligerevisjonogkontrollforbudsjettaret2015.pdf>

